

S P R A W O Z D A N I E
z działalności Stowarzyszenia KOMITET REWALORYZACJI
KAPLICY KRÓLEWSKIEJ W GDAŃSKU za okres:
grudzień 1997 r. - luty 2000 r.

Rewaloryzacja Kaplicy Królewskiej była i jest obecnie podstawowym celem Stowarzyszenia. W staraniach o realizację tego celu w pierwszych trzech latach naszej działalności wraz z Parafią Bazyliki Mariackiej byliśmy osamotnieni. Mimo zakończonych sukcesem starań o dofinansowanie rewaloryzacji Kaplicy Królewskiej przez Fundację Współpracy Polsko-Niemieckiej nie można było przez okres półtora roku rozpocząć prac remontowo-konserwatorskich.

Trudności te wynikały przede wszystkim z braku podstawowej dokumentacji jaka powinna być przygotowana przed rozpoczęciem prac remontowo-konserwatorskich - badań architektonicznych, historycznych, archeologicznych i geologicznych oraz aktualnej inwentaryzacji, projektów technicznych dotyczących prac remontowo-konserwatorskich, a w szczególności projektu technicznego remontu i rewaloryzacji Kaplicy Królewskiej.

O ile dysponowano znaczącym dofinansowaniem prac remontowo-konserwatorskich to na opracowanie podstawowej dokumentacji przez długi okres czasu nie mogliśmy pozyskać żadnych funduszy mino podejmowania rozlicznych starań, wniosków, pism i apeli kierowanych do instytucji państwowych, samorządowych oraz osób prawnych i cywilnych.

Skutki tego stanu rzeczy odczuwamy do dnia dzisiejszego. Z powodu nie do końca rozeznanego stanu zachowania obiektu oraz z braku dokumentacji, o której wyżej wspomniano nie można w sposób w miarę dokładny określić kosztów prac remontowo-konserwatorskich.

Mimo wyżej wspomnianych problemów lata 1998-1999 należy uznać za przełomowe w rewaloryzacji Kaplicy Królewskiej. W ostatnim kwartale 1998 roku po wyborze wyko-nawców w drodze przetargu nieograniczonego zostały rozpoczęte prace konserwatorskie przy górnej partii Kaplicy Królewskiej oraz prace remontowe dotyczące odgruzowania piwnic Kaplicy Królewskiej i przyległych kamieniczek. Prace te kontynuowano w 1999 roku.

Prace konserwatorskie przy głównej partii Kaplicy Królewskiej zostały wykonane zgodnie z przyjętym programem zatwierdzonym przez Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, zakończone i komisyjnie odebrane w dniu 7 października 1999 roku.

W wyniku dofinansowania prac konserwatorskich przez Zarząd Miasta Gdańsk w wysokości 150 000 zł zostały wykonane dodatkowo prace zabezpieczające kamienny wystrój architektoniczny na fasadzie Kaplicy Królewskiej.

Dzięki finansowemu wsparciu Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków została zrekonstruowana latarnia na kopule głównej i zamontowana na niej na początku listopada 1999 roku.

Stan zaawansowania prac konserwatorskich w stosunku do ich całości ocenia się na 60-65%. Prace te będą kontynuowane w tym roku w takim zakresie na jaki pozwolą zabezpieczone fundusze. Koszty prac konserwatorskich jakie planuje się do wykonania w roku 2000 wynoszą 250 000 zł. Ich zabezpieczenie pochodzące z dofinansowania Zarządu Miasta Gdańska wynosi 150 000 zł.

Prace konserwatorskie i rekonstrukcyjne zostały wykonane w terminie i zgodnie z założonym programem. Komisja konserwatorska z udziałem rzeczoznawców Ministerstwa Kultury i Sztuki dokonujące oceny i odbioru stwierdziły, że prace konserwatorskie i rekonstrukcyjne zostały wykonane profesjonalnie i zgodnie ze sztuką konserwatorską.

Z prac remontowo-budowlanych rozpoczętych pod koniec 1998 roku i kontynuowanych w 1999 roku wykonano:

- odgruzowanie piwnic Kaplicy Królewskiej i przyległych kamieniczek.
- demontaż posadzki w Kaplicy Królewskiej,
- prace dekarские, tj. remont dachów kamieniczek-pawilonów.

Stan zaawansowania prac remontowo-budowlanych przy Kaplicy Królewskiej na dzień dzisiejszy wynosi ok. 20% całości zadania.

Z dniem 1 lutego 2000 roku wygasła umowa na wykonanie prac remontowo-budowlanych z dotychczasowym wykonawcą - firmą PRESCO z Gdyni. Opóźnienie prac remontowych w stosunku do przyjętego harmonogramu wynosi ponad rok. W chwili obecnej trwają rokowania Ks. Infułata Stanisława Bogdanowicza z potencjalnym wykonawcą prac remontowo-konserwatorskich, firmą posiadającą długoletnie doświadczenie w rewaloryzacji obiektów zabytkowych i spełniającą warunki szczegółowe z Rozporządzenia Ministra Kultury i Sztuki z 1994 roku dla wykonawców prac budowlanych przy obiektach zabytkowych. Wszystko wskazuje na to, że już w marcu tego roku na plac budowy wejdzie nowy wykonawca. Planuje się, że w pierwszej kolejności zostaną wykonane prace dotyczące konstrukcji, tzn.:

- wzmocnienie fundamentów i murów w piwnicach Kaplicy Królewskiej i w przyległych kamieniczkach,
- naprawa murów i sklepień w piwnicach, zabezpieczenie obiektu przed wilgocią,
- remont sklepień parteru, a po jego zakończeniu ułożenie nowej posadzki z piaskowca olandzkiego oraz remont kopuły głównej i dachu płaskiego.

Zakres prac remontowo-konserwatorskich będzie uzależniony od wysokości środków finansowych jakie uda się zgromadzić na realizację tego celu. Istnieją realne szanse zakończenia prac remontowo-konserwatorskich, konserwatorskich i renowacyjnych do końca 2000 roku, pod warunkiem pozyskania dodatkowych funduszy w wysokości 650-700 000 zł., zabezpieczających koszty wykonania tych prac.

W drugiej połowie 1999 roku udało się także przełamać trwający latami impas w przygotowaniu niezbędnej dokumentacji projektowo-technicznej Kaplicy Królewskiej.

Została opracowana i zatwierdzona przez Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków dokumentacja dotycząca:

- wzmocnienia fundamentów i murów,
- badań geologicznych, historycznych i architektonicznych obiektu,
- remontu sklepień parteru,
- inwentaryzacji i projektu rekonstrukcji latarni na kopule głównej.

Koszty wykonania tej dokumentacji wyniosły ponad 23 000 zł.

W fazie opracowania znajduje się dokumentacja dotycząca:

- P.T. posadzki w Kaplicy Królewskiej
- P.T. fosi osuszającej,
- P.T. remontu kopuły głównej i dachu płaskiego Kaplicy Królewskiej,
- P.T. ogrzewania Kaplicy Królewskiej.

Szacunkowy koszt wykonania tej dokumentacji określa się na kwotę 35-37 000 zł.

Poważną część dokumentacji, niezbędnych materiałów i dokumentów sfinansowało bądź też współfinansowało Stowarzyszenie.

Dotyczyło to:

- wykonania inwentaryzacji architektonicznej Kaplicy Królewskiej,
- wykonania koncepcji zagospodarowania piwnic Kaplicy Królewskiej i przyległych kamieniczek,
- wykonania przedmiarów prac remontowo-budowlanych niezbędnych do sporządzenia kosztorysu inwestorskiego, nakładczego,
- przygotowania kosztorysu inwestorskiego nakładczego do prac remontowo-budowlanych oraz kosztorysu nakładczego do prac renowacyjnych dotyczących tynków, stolarki okiennej i drzwiowej, konserwacji muru z cegły.

Po raz pierwszy od wielu lat rewaloryzację Kaplicy Królewskiej wspomógł Pomorski Wojewódzki Konserwator Zabytków w Gdańsku.

Pomoc ta dotyczyła:

- rekonstrukcji latarni na kopule głównej,
- refinansowania dokumentacji projektowej wykonanej w 1999 roku.

Do dzieła odnowy unikalnego zabytku udało się też pozyskać firmy, które w sposób bezinteresowny pomogły w realizacji zadań ważnych dla Kaplicy Królewskiej takich jak:

- przełożenie odcinka ciepłociągu omijającego Kaplicę Królewską, a do jesieni ubiegłego roku przebiegającego przez jej piwnice, wykonaną gratis przez Gdańskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej,
- deklaracji GPEC wykonania w roku 2000 nieodpłatnie systemu sterowania ogrzewania Kaplicy Królewskiej i budynków Plebanii w wysokości 50% jego kosztów,
- bezpłatnego wykonania usług transportowo-dźwigowych przy montażu latarni na kopule głównej przez M. G. ŻURAW w Gdańsku.

Należy zaznaczyć, że u podstaw organizacyjnych a często i merytorycznych, trudności w rewaloryzacji Kaplicy Królewskiej był nie rozwiązany dotąd problem obsługi inwestorskiej ze względu na brak odpowiednich funduszy. Kosztów tej obsługi nie można było zabezpieczyć ze środków pochodzących z dofinansowania rewaloryzacji Kaplicy Królewskiej przez Fundację Współpracy Polsko-Niemieckiej, czy też Zarządu Miasta Gdańska. Stąd też do dzisiaj nie rozwiązany problem zaangażowania doświadczonego inspektora nadzoru inwestorskiego, posiadającego uprawnienia budowlane oraz uprawnienia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Trzeba też zaznaczyć, że Stowarzyszenie wraz z Ks. Infułatem Stanisławem Bogdanowiczem starało się zgodnie rozwiązywać inne, może mniej ważne lecz konieczne sprawy jakie towarzyszą zwykle procesowi inwestycyjnemu przy rewaloryzacji obiektu zabytkowego. Do spraw tych należało przygotowanie niezbędnych opracowań i materiałów związanych z całym cyklem oraz zapewnienia odpowiednich honorariów dla rzeczoznawców biorących udział w komisjach przetargowych i konserwatorskich.

O ile dla inwestorów państwowych, samorządowych czy też prywatnych koszty te są marginalne, to w sytuacji Stowarzyszenia i Parafii Bazyliki Mariackiej były one trudne do zabezpieczenia.

Reasumując można stwierdzić, że pomimo wyżej wymienionych kłopotów, często trudnych do rozwiązania, istnieje realna szansa na zakończenie prac konserwatorskich, remontowo-budowlanych i renowacyjnych Kaplicy Królewskiej do końca 2000 roku. Warunkiem niezbędnym aby nasze wieloletnie starania o rewaloryzację Kaplicy Królewskiej zakończyły się pomyślnie, z satysfakcją dla tak wielu ludzi dobrej woli włączonych w dzieło odnowy wyjątkowego obiektu zabytkowego i historycznego jest dalsze zaangażowanie Państwa w to dzieło oraz pozyskanie instytucji państwowych, samorządowych, osób prawnych i fizycznych, które mogłyby wesprzeć finansowo.

PREZES ZARZĄDU

PRZEWODNICZĄCY

RADY PROGRAMOWEJ

dr inż. Bogdan Sedler

doc. dr inż. Andrzej Januszajtis